

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2019-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a maloletých [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených ich matkou [REDACTED], všetci [REDACTED], právne zastúpených advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Rožňavská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 164/2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], maloletého [REDACTED] a maloletej [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 164/2015 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Nitra prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 164/2015 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ], maloletému [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré im je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], maloletému [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 599,75 € (slovom päťstodevät'desiatdeväť eur a sedemdesiatpäť centov) na účet ich právneho zástupcu Mgr. Vladimíra Šárnika, Rožňavská 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 99/2019-23 z 12. novembra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „s'ťažovateľka v 1. rade“ alebo „matka maloletých“), a maloletých [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „maloletí“; spolu so s'ťažovateľkou v 1. rade aj „s'ťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 164/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v napadnutom konaní ide o úpravu styku otca s maloletými a o určenie výživného, ktoré začalo na okresnom súde 2. júna 2015 na základe podaného návrhu sťažovateľky v 1. rade a nie je ešte právoplatne skončené.

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti stručne opísali chronológiu procesných úkonov okresného súdu, z ktorej vyplýva, že od začatia konania uplynuli skoro 4 roky, pričom okresný súd konal spočiatku bez prieťahov (rozsudok prvej inštancie bol vyhlásený 27. júna 2016), neskôr však už nekoncentrovane, s dlhými obdobiami nečinnosti. Aj dĺžka odvolacieho konania, ktoré trvalo 11 mesiacov, ide podľa sťažovateľov na vrub okresnému súdu, pretože výsledkom odvolacieho konania bolo zrušenie rozsudku v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu súdu prvej inštancie.

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uvádzajú, že svojím konaním k prieťahom nijako neprispeli, konanie nemarili a všetky povinnosti si plnili riadne. Ďalej konštatujú, že predmetom konania je úprava práv k maloletým deťom, a ide teda o vec, ktorá podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyžaduje výnimočnú rýchlosť konania.

5. Sťažovatelia sa domáhali odstránenia nečinnosti okresného súdu sťažnosťou na prieťahy zo 6. apríla 2019. Predsedníčka okresného súdu v podaní sp. zn. Spr 1982/2019 z 18. júna 2019 uviedla, že existenciu prieťahov zapríčinila opakovaná práceneschopnosť, ako aj značná zaťaženosť zákonnej sudkyne.

6. Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovatelia v petite navrhli, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že okresný súd svojou nečinnosťou porušil ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznal im finančné zadosťučinenie v sume 8 000 € pre každého z nich a náhradu trov konania.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podanie sťažovateľov

7. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k ústavnej sťažnosti a aby oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Okresný súd v prípise sp. zn. Spr 1982/2019 zo 17. januára 2020 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v zmysle § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Vo svojom vyjadrení uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného súdu a tiež poukázal na to, že *„Z chronológie úkonov vyplýva, že súd vo veci konal riadne, avšak po návrate spisu z dovolacieho súdu, kedy už nič nebránilo pokračovať v konaní, došlo k narušeniu plynulosti konania, v dôsledku čoho vznikli zbytočné prietahy v rozsahu 11-tich mesiacov. Uvedený stav bol čiastočne spôsobený aj značnou pracovnou záťažnosťou sudkyne, ktorá vo svojom oddelení vybavuje cca 230 vecí a tiež tým, že v roku 2018 bola opakovane práceneschopná.“*

Okresný súd zdôraznil, že po podaní sťažnosti na prietahy v konaní, ktorú podal právny zástupca matky maloletých, bol so zákonnou sudkyňou vykonaný pohovor, pričom jej boli vytknuté zistené prietahy v konaní a zároveň bola upozornená na povinnosť konať vo veci plynulo a že vec bude sledovaná v mesačných intervaloch.

V závere okresný súd uviedol, že *„s poukazom na aktuálny stav konania / vec je už rozhodnutá, avšak zatiaľ neprávoplatne /, možno predpokladať, že ďalší postup vo veci v súvislosti s odvolacím konaním bude prebiehať plynulo a bez zbytočných prietahov“*.

8. Dňa 3. januára 2020 bol ústavnému súdu doručený prípis právneho zástupcu sťažovateľov, v ktorom poukazuje na to, že podľa ich názoru sudkyňa v odôvodnení rozsudku *„zotrvala na svojom nelogickom a skutkovo nepodloženom závere, že až skončenie trestného stíhania otca umožní zlepšenie vzťahov maloletých s otcom... Tento úplne mylný predpoklad bol jedným z hlavných dôvodov prietahov v konaní, keď sudkyňa odkladala rozhodnutie v očakávaní skončenia trestného konania, čo aj sama opakovane uvádzala, až následne zostala úplne nečinná od 09.04.2018 do 10.05.2019.“*

9. Na výzvu ústavného súdu právnenému zástupcovi sťažovateľov, aby sa vyjadril k stanovisku okresného súdu zo 17. januára 2020, právny zástupca nereagoval.

10. Sťažovatelia už v podanej ústavnej sťažnosti vyslovili súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

17. Sťažovatelia sa svojou ústavnou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom k namietanému porušeniu sťažovateľmi označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

18. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

19. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada

aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľov.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

21. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

22. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 12 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb, ďalej z § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá.

23. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie, ktorého predmetom je úprava styku otca s maloletými a určenie výživného, možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci. Ide o vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania. Zložitosťou veci nezdôvodňuje dĺžku konania ani okresný súd.

24. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je návrh na úpravu styku otca s maloletými a určenie výživného pre maloleté deti, ktorý má priamo vplyv na kvalitu životnej úrovne maloletých, preto ústavný súd je toho názoru, že takéto konania si vyžadujú mimoriadnu starostlivosť a pozornosť súdu, ktorá by mala viesť k efektívnemu a rýchlemu postupu v konaní.

25. Ústavný súd ďalej pri hodnotení okolností tohto prípadu a predovšetkým pri posudzovaní dĺžky konania zhodne s ESLP (napr. H. v. United Kingdom z 8. 7. 1987) prihliadol aj na povahu konania dotýkajúceho sa ochrany záujmov maloletých detí a ich osobného statusu, ktoré si vo všeobecnosti vyžadujú postup súdu s osobitnou starostlivosťou (m. m. II. ÚS 33/99, I. ÚS 53/02). Povaha tohto konania preto podmieňovala prísnejšie hodnotenie jeho priebehu ústavným súdom z toho hľadiska, či v ňom došlo nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou k zbytočným priet'ahom (m. m. I. ÚS 419/2015).

26. Správanie s'ťažovateľov v napadnutom konaní je druhým kritériom pri rozhodovaní, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

27. Napokon, ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu konania. Ústavný súd z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu, chronologického prehľadu jednotlivých úkonov súdu a predloženého súdneho spisu zistil, že návrh matky na začatie konania na zákaz styku s maloletou [REDACTED] bol okresnému súdu doručený 2. júna 2015 a návrh otca na zníženie výživného na maloletých a úpravu styku s maloletými 19. júna 2015. Obe veci spojil okresný súd na spoločné konanie uznesením z 24. augusta 2015. Konanie o určení výživného a o návrhu matky maloletých na zákaz styku otca s maloletou [REDACTED] sa skončilo 21. júna 2017, keď rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu, nadobudlo právoplatnosť. V ďalšom konaní sa súd zaoberal už iba úpravou styku otca s maloletými. Zo spisového materiálu a z prehľadu chronológie procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že okresný súd konal spočiatku plynulo, bez výraznejších priet'ahov v konaní. Obdobie nečinnosti okresného súdu možno vymedziť do troch období:

- od 11. novembra 2015, t. j. o d doručenia uznesenia krajského súdu z 5. novembra 2015, ktorým potvrdil rozhodnutie okresného súdu o predbežnom opatrení do 7. januára 2016, keď sudkyňa nariadila termín pojednávania na 2. marec 2016 (2 mesiace);

- od 9. apríla 2018, keď sa spis vrátil na okresný súd z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, do 11. marca 2019, keď sudkyňa nariadila termín pojednávania na 10. máj 2019. Toto obdobie nečinnosti v dĺžke 11 mesiacov uznal aj sám okresný súd vo svojom vyjadrení zo 17. januára 2020;
- od 24. mája 2019, keď sudkyňa vypočula maloletú [REDAKOVANÉ], ale zápisnicu o tomto výsluchu vyhotovila až 1. augusta 2019 (viac ako 2 mesiace).

28. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd bol bez relevantného dôvodu v priebehu napadnutého konania nečinný v rozsahu viac ako 15 mesiacov.

29. Okresný súd zdôvodnil svoju nečinnosť najmä „značnou pracovnou zaťaženosťou sudkyne, ktorá vo svojom oddelení vybavuje cca 230 vecí a tiež tým, že v roku 2018 bola opakovane prácesneschopná“.

30. K tomu ústavný súd uvádza, že už v podobných súvislostiach opakovane vo svojej stabilizovanej judikatúre vyslovil (napr. II. ÚS 518/2012, III. ÚS 201/2014), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa má zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či zákonného sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripísať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (napr. I. ÚS 119/03).

31. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje už uvedené, že konanie s takýmto predmetom si vyžaduje promptný postup okresného súdu. S ohľadom na túto skutočnosť a fakt, že napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti prebiehalo skoro 4 roky a že okresný súd bol nečinný a konal neefektívne v období 15 mesiacov, je dostatočným dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľov.

32. Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, ako aj vzhľadom na uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že v danej veci bolo postupom okresného súdu porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

33. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

34. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľov, mu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 164/2015 konal bez zbytočných prietáhov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti právoplatne skončená.

35. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

36. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

37. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

38. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva

a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

39. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 8 000 € pre každého z nich vzhľadom na celkovú dobu konania, nečinnosť okresného súdu, správanie sťažovateľov, ako aj význam veci vyžadujúcej výnimočnú rýchlosť konania.

40. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

41. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

42. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho neodôvodnenú nečinnosť a neefektívnu činnosť v trvaní spolu 15 mesiacov, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľov, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € pre každého zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

43. V časti požadovanej sumy primeraného finančného zadosťučinenia prevyšujúcej 1 000 € pre každého zo sťažovateľov ústavnej sťažnosti ústavný súd nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

44. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

45. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

46. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2019 je 163,33 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu je 9,80 €. Každému zo sťažovateľov vznikol nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2019 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 predstavuje pri troch sťažovateľoch spolu s režijným paušálom a daňou z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky sumu 1 199,50 €. V zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky je pri zastúpení dvoch a viacerých klientov základná sadzba znížená o 50 %, teda sťažovateľom vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 599,75 €.

47. Náhradu za tretí úkon právnej služby – prísyp právneho zástupcu sťažovateľov doručený ústavnému súdu 3. januára 2020 – ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože obsah doručeného stanoviska nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

48. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263

ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

49. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu